

Số: 448 /CP-QHĐP

Hà Nội, ngày 14 tháng 9 năm 2024

V/v góp ý dự thảo Nghị quyết liên tịch quy định chi tiết việc tổ chức tiếp xúc cử tri của đại biểu Quốc hội

Kính gửi: Ban Dân nguyện - Ủy ban Thường vụ Quốc hội

Trả lời Văn bản số 231/BST-DN ngày 22/8/2024 của Ban Dân nguyện - Ủy ban Thường vụ Quốc hội đề nghị Chính phủ cho ý kiến vào hồ sơ dự thảo Nghị quyết liên tịch quy định chi tiết việc tổ chức tiếp xúc cử tri của đại biểu Quốc hội (sau đây gọi là *dự thảo Nghị quyết*), Chính phủ có ý kiến như sau:

1. Về sự cần thiết xây dựng văn bản

Điều 18 Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật năm 2015 (sửa đổi, bổ sung năm 2020) quy định: “Ủy ban thường vụ Quốc hội, Chính phủ, Đoàn Chủ tịch Ủy ban trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam ban hành nghị quyết liên tịch để quy định chi tiết những vấn đề được luật giao hoặc hướng dẫn một số vấn đề cần thiết trong công tác bầu cử đại biểu Quốc hội, đại biểu Hội đồng nhân dân”. Tại khoản 3 Điều 16 Luật Mặt trận Tổ quốc Việt Nam năm 2015 quy định: “Ủy ban thường vụ Quốc hội, Chính phủ phối hợp với Đoàn Chủ tịch Ủy ban trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam ban hành nghị quyết liên tịch quy định chi tiết việc tổ chức tiếp xúc cử tri của đại biểu Quốc hội, đại biểu Hội đồng nhân dân”. Theo các quy định này, việc ban hành Nghị quyết liên tịch về việc tiếp xúc cử tri của đại biểu Quốc hội là có cơ sở pháp lý.

2. Về nội dung dự thảo Nghị quyết

2.1. Trước yêu cầu chung về đổi mới tổ chức, phương thức hoạt động của Quốc hội, đại biểu Quốc hội phù hợp với quy định của Hiến pháp năm 2013 và các văn bản quy phạm pháp luật mới ban hành, cũng như bảo đảm phù hợp với thực tiễn hoạt động của Quốc hội, đại biểu Quốc hội trong thời gian qua, Chính phủ cơ bản nhất trí với những nội dung đề nghị sửa đổi, bổ sung tại dự thảo Nghị quyết. Tuy nhiên, để giải quyết những khó khăn, hạn chế nêu tại trang 2 dự thảo Tờ trình như: đại biểu Quốc hội, Đoàn đại biểu Quốc hội tiếp xúc cử tri “*còn mang tính hình thức, đơn điệu*”, chủ yếu theo chế độ hội nghị; nội dung tiếp xúc cử tri chủ yếu chỉ là thông tin đến cử tri về nội dung, chương trình kỳ họp, có Đoàn đại biểu Quốc hội “*chỉ báo cáo cử tri danh mục tài liệu, các nội dung sẽ được Quốc hội xem xét, thông qua tại kỳ họp*”; “*tình trạng “đại cử tri”, “cử tri chuyên nghiệp”, “cử tri đại diện”, “đại biểu cử tri” còn phổ biến*”, đề nghị cơ quan chủ trì soạn thảo hoàn thiện thêm tại dự thảo Nghị quyết.

2.2. Về trách nhiệm của Đại biểu Quốc hội (Điều 4)

Nội dung quy định tại Điều 4 dự thảo Nghị quyết tương tự như quy định về trách nhiệm của đại biểu Quốc hội với cử tri tại Điều 27 Luật Tổ chức Quốc hội năm 2014 (sửa đổi, bổ sung năm 2020). Do đó, đề nghị cơ quan chủ trì soạn thảo rà soát kỹ các nội dung quy định tại Điều này, chỉ quy định những nội dung đặc thù, cần thiết trong việc tổ chức tiếp xúc cử tri, không quy định lại những nội dung đã được quy định tại Luật Tổ chức Quốc hội.

Bên cạnh đó, đề nghị cơ quan chủ trì soạn thảo cân nhắc bổ sung quy định trường hợp đại biểu Quốc hội tiếp xúc cử tri tại nơi cư trú, tại cơ quan, đơn vị công tác hoặc ngoài địa bàn bầu cử (không nằm trong Chương trình, Kế hoạch chung của Đoàn) thì phải gửi dự kiến chương trình, kế hoạch đến Đoàn đại biểu Quốc hội để điều hòa, phối hợp với kế hoạch chung.

2.3. Về hình thức tiếp xúc cử tri (Điều 7)

Điều 7 dự thảo Nghị quyết quy định các hình thức tiếp xúc cử tri, trong đó có “*hình thức tiếp xúc cử tri khác phù hợp với thực tiễn* và trình độ phát triển của khoa học, công nghệ theo quy định của pháp luật” (khoản 4) là chưa phù hợp với quy định tại khoản 1 Điều 2 dự thảo Nghị quyết chỉ quy định tiếp xúc cử tri thông qua *hình thức trực tiếp và trực tuyến*. Do đó, đề nghị cơ quan chủ trì soạn thảo cân nhắc quy định cụ thể “*hình thức tiếp xúc cử tri khác*” đảm bảo tính ổn định, an toàn cho hoạt động tiếp xúc cử tri và thuận lợi cho việc triển khai thực hiện, đồng thời chỉnh lý khái niệm “*tiếp xúc cử tri của đại biểu Quốc hội*” tại khoản 1 Điều 2 dự thảo Nghị quyết để bảo đảm tính thống nhất của văn bản.

2.4. Về việc phối hợp tiếp xúc cử tri của đại biểu Quốc hội và đại biểu Hội đồng nhân dân (Điều 8)

Điều 8 dự thảo Nghị quyết quy định thành phần tham dự cuộc tiếp xúc cử tri có “*Đại biểu Hội đồng nhân dân cấp phối hợp, trong trường hợp đại biểu Quốc hội phối hợp với đại biểu Hội đồng nhân dân cùng tiếp xúc cử tri*” (khoản 2). Đề nghị quy định rõ cách thức phối hợp tại điều này để bảo đảm thuận tiện khi triển khai áp dụng trên thực tế.

2.5. Về tiếp xúc cử tri theo chuyên đề, lĩnh vực (Điều 25)

Khoản 2 Điều 25 dự thảo Nghị quyết quy định “*Cử tri tham gia cuộc tiếp xúc là chuyên gia, nhà nghiên cứu, người có kinh nghiệm hoạt động thực tiễn về chuyên đề, lĩnh vực mà đại biểu cần trao đổi, lấy ý kiến, kiến nghị*”, đề nghị cơ quan chủ trì soạn thảo cân nhắc mở rộng thành phần cử tri tham gia cuộc tiếp xúc hơn để bảo đảm nắm bắt tâm tư, nguyện vọng của các cử tri đối với chuyên đề, lĩnh vực đó như đối tượng chịu tác động trực tiếp, đối tượng có liên quan đến chuyên đề, lĩnh vực tiếp xúc...

2.6. Về việc tiếp xúc cử tri trước và sau kỳ họp bất thường của Quốc hội (Điều 29)

Điều 29 dự thảo Nghị quyết quy định về việc tiếp xúc cử tri trước và sau kỳ họp bất thường của Quốc hội (nếu có), theo đó “chương trình, nội dung tiếp xúc cử tri được thực hiện theo quy định của Nghị quyết này”. Tuy nhiên, qua rà soát, dự thảo Nghị quyết quy định chung về chương trình hội nghị tiếp xúc cử tri (Điều 20 dự thảo), nội dung tiếp xúc cử tri (Điều 21 dự thảo), không có quy định riêng về chương trình, nội dung tiếp xúc cử tri trước và sau kỳ họp bất thường của Quốc hội. Trong khi đó, các cuộc họp bất thường của Quốc hội thường được quyết định đột xuất, diễn ra trong thời gian ngắn, thời gian chuẩn bị gấp theo yêu cầu cụ thể và nhiều trường hợp thuộc phạm vi bí mật nhà nước. Do đó, việc tổ chức tiếp xúc cử tri trước và sau kỳ họp bất thường của Quốc hội theo chương trình, nội dung tiếp xúc cử tri chung như quy định tại dự thảo Nghị quyết sẽ khó bảo đảm tính hiệu quả, phù hợp. Để đảm bảo tính khả thi của quy định, đề nghị cơ quan chủ trì soạn thảo nghiên cứu bổ sung quy định riêng về chương trình, nội dung tiếp xúc cử tri trước và sau kỳ họp bất thường của Quốc hội.

2.7. Về việc không tổ chức tiếp xúc cử tri trong tình hình thiên tai, dịch bệnh hoặc sự kiện bất khả kháng (Điều 31)

Khoản 1 Điều 27 Luật Tổ chức Quốc hội năm 2014 (sửa đổi, bổ sung năm 2020) quy định “Đại biểu Quốc hội liên hệ chặt chẽ với cử tri, chịu sự giám sát của cử tri, thường xuyên tiếp xúc với cử tri, tìm hiểu tâm tư, nguyện vọng của cử tri; thu thập và phản ánh trung thực ý kiến, kiến nghị của cử tri với Quốc hội, các cơ quan, tổ chức hữu quan; phổ biến và vận động Nhân dân thực hiện Hiến pháp và pháp luật”. Tuy nhiên, Điều 31 dự thảo Nghị quyết quy định “trong trường hợp xảy ra thiên tai, dịch bệnh hoặc sự kiện bất khả kháng, căn cứ vào tình hình và điều kiện thực tế tại địa phương hoặc theo yêu cầu của Ủy ban Thường vụ Quốc hội, Đoàn đại biểu Quốc hội quyết định tổ chức hoặc không tổ chức tiếp xúc cử tri”. Chính phủ thấy rằng trong các trường hợp này có thể áp dụng hình thức tiếp xúc cử tri trực tuyến, trực tiếp kết hợp trực tuyến theo Điều 30 của dự thảo Nghị quyết này. Do đó, để bao quát các trường hợp cũng như để bảo đảm sự liên hệ chặt chẽ, thường xuyên tiếp xúc cử tri, đề nghị cơ quan chủ trì soạn thảo cân nhắc gộp các quy định tại Điều 30 và Điều 31 dự thảo Nghị quyết thành một điều quy định hình thức tiếp xúc cử tri trực tuyến, trực tiếp kết hợp trực tiếp trong trường hợp thiên tai, dịch bệnh, bất khả kháng không thể tiếp xúc trực tiếp cử tri.

2.8. Về tập hợp, tổng hợp ý kiến, kiến nghị của cử tri (Chương IV)

- Điều 32 dự thảo Nghị quyết quy định về tập hợp, tổng hợp ý kiến, kiến nghị của cử tri, đề nghị cơ quan chủ trì soạn thảo nghiên cứu quy định theo hướng: “Thông qua tiếp xúc cử tri, đại biểu Quốc hội có trách nhiệm tập hợp đầy đủ, trung thực các ý kiến, kiến nghị của cử tri, gửi đến Đoàn đại biểu Quốc hội; Đoàn đại biểu Quốc hội có trách nhiệm chủ trì, phối hợp với Ban Thường trực Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam cấp tỉnh tổng hợp, phân loại các ý kiến, kiến nghị của cử tri; chuyển đến cơ quan, tổ chức, cá nhân ở trung ương ý kiến, kiến nghị thuộc

thẩm quyền giải quyết của cơ quan, tổ chức, cá nhân ở trung ương; hoặc chuyển đến cơ quan, tổ chức, cá nhân có thẩm quyền ở địa phương đối với những ý kiến, kiến nghị thuộc thẩm quyền giải quyết của địa phương theo quy định”.

- Trong thời gian qua, các bộ, ngành thường xuyên nhận được kiến nghị của nhiều cử tri, của cùng một cử tri về cùng một vấn đề, hoặc các câu hỏi có cùng nội dung từ các chủ thể có trách nhiệm tập hợp, tổng hợp kiến nghị của cử tri (các Đoàn đại biểu Quốc hội, đại biểu Quốc hội, Hội đồng dân tộc và các Ủy ban của Quốc hội...). Do đó, đề nghị cơ quan chủ trì soạn thảo nghiên cứu, cân nhắc có quy định về sàng lọc các câu hỏi/ vấn đề đã được trả lời/giải quyết, các câu hỏi/vấn đề có tính chất trùng lặp để giảm tải cho các bộ, ngành, cơ quan trung ương trong việc giải quyết/trả lời kiến nghị của cử tri (ví dụ như nghiên cứu việc bổ sung quy định ứng dụng công nghệ số trong việc tổng hợp ý kiến, kiến nghị và trả lời các kiến nghị của cử tri...).

2.9. Về thời hạn giải quyết, trả lời cử tri, báo cáo kết quả giải quyết kiến nghị của cử tri (Điều 40)

Điều 40 dự thảo Nghị quyết quy định chung thời hạn giải quyết, trả lời cử tri, báo cáo kết quả giải quyết kiến nghị của cử tri là “trong thời hạn 60 ngày, kể từ ngày nhận được kiến nghị của cử tri”. Tuy nhiên, Chính phủ thấy rằng thời hạn nêu trên cần căn cứ vào tính chất, nội dung của từng kiến nghị của cử tri. Theo đó, đề nghị cơ quan chủ trì soạn thảo phân loại thời gian giải quyết, trả lời cử tri, báo cáo kết quả giải quyết kiến nghị của cử tri. Việc phân loại thời hạn trả lời cử tri bảo đảm các cơ quan, tổ chức có thẩm quyền có đủ thời gian nghiên cứu, trả lời các ý kiến của cử tri thấu đáo, đầy đủ căn cứ pháp lý, cơ sở thực tiễn.

2.10. Về quy định cơ quan, tổ chức, cá nhân chịu trách nhiệm không tham gia phiên làm việc do Ban Dân nguyện tổ chức (Điều 49)

Điều 49 dự thảo Nghị quyết quy định *phiên làm việc, trao đổi, cung cấp thông tin về việc giải quyết kiến nghị của cử tri*, trong đó quy định “Cơ quan, tổ chức, cá nhân có thẩm quyền không tham gia làm việc, trao đổi, cung cấp thông tin về việc giải quyết, trả lời kiến nghị của cử tri hoàn toàn chịu trách nhiệm trước Ủy ban Thường vụ Quốc hội, Quốc hội về những nhận định, đánh giá tại báo cáo giám sát kết quả giải quyết kiến nghị của cử tri trình Quốc hội” (khoản 3). Đề nghị cơ quan chủ trì soạn thảo bỏ khoản này vì trách nhiệm, nghĩa vụ của đại biểu Quốc hội, đại biểu Hội đồng nhân dân, cán bộ, công chức, viên chức và công dân, cử tri trong thực hiện nhiệm vụ đại biểu, công vụ, phát ngôn, cung cấp thông tin... đã được quy định trong các văn bản quy phạm pháp luật có liên quan.

3. Về ngôn ngữ, kỹ thuật soạn thảo

- Chương II dự thảo Nghị quyết quy định về trách nhiệm của các cơ quan, tổ chức trong việc tiếp xúc cử tri, nhưng lại quy định về trách nhiệm của các cơ quan, tổ chức trong việc giải quyết kiến nghị của cử tri (tại Điều 10) là không phù hợp. Do đó, đề nghị cơ quan chủ trì soạn thảo chuyển Điều 10 sang Chương V dự

thảo Nghị quyết quy định về trách nhiệm của cơ quan, tổ chức giải quyết, trả lời kiến nghị của cử tri cho phù hợp.

- Đề nghị cơ quan chủ trì soạn thảo rà soát các quy định về trách nhiệm của các cơ quan, tổ chức quy định tại Chương II dự thảo Nghị quyết. Để đảm bảo tính minh bạch của quy định, đề nghị cơ quan chủ trì soạn thảo rà soát kỹ các quy định, chỉ nên quy định nhiệm vụ chính, nhiệm vụ chủ trì của các cơ quan; còn nhiệm vụ phối hợp đã được đề cập tại nhiệm vụ chính thì không quy định lại để tránh trùng lặp không cần thiết.

- Trong trường hợp cơ quan chủ trì soạn thảo bảo lưu quan điểm quy định mở rộng so với phạm vi được giao tại Luật Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, đề nghị cơ quan chủ trì soạn thảo cân nhắc gộp các Điều 36, 37, 38, 39 quy định trách nhiệm của các cơ quan, tổ chức trong việc trả lời, giải quyết kiến nghị của cử tri thành một điều vì nội dung tại các Điều này cơ bản giống nhau. Theo đó, thiết kế thành 01 điều quy định các chủ thể trong phạm vi nhiệm vụ, quyền hạn của mình có trách nhiệm nghiên cứu, giải quyết, trả lời các kiến nghị của cử tri có liên quan.

- Đề nghị cơ quan chủ trì soạn thảo bổ sung trách nhiệm của cơ quan báo chí trong việc “phản ánh tâm tư nguyện vọng của các tầng lớp nhân dân đối với đại biểu Quốc hội” tại Điều 18 dự thảo Nghị quyết cho đầy đủ.

- Hiện nay, Ban Công tác đại biểu - Ủy ban Thường vụ Quốc hội đang xây dựng dự thảo Nghị quyết liên tịch quy định chi tiết việc tổ chức tiếp xúc cử tri của đại biểu Hội đồng nhân dân các cấp. Chính phủ đề nghị cơ quan chủ trì soạn thảo rà soát các nội dung của dự thảo Nghị quyết liên tịch này với dự thảo Nghị quyết liên tịch quy định chi tiết việc tổ chức tiếp xúc cử tri của đại biểu Hội đồng nhân dân các cấp để bảo đảm thống nhất về mặt kỹ thuật giữa hai văn bản đối với các nội dung tương tự nhau như đối tượng tiếp xúc, hình thức, trình tự, thủ tục tiếp xúc...

Trên đây là ý kiến của Chính phủ về dự thảo Nghị quyết liên tịch quy định chi tiết việc tổ chức tiếp xúc cử tri của đại biểu Quốc hội, xin gửi Quý cơ quan nghiên cứu, tham khảo..

Nơi nhận:

- Như trên;
- Thủ tướng Chính phủ (để báo cáo);
- PTTg Lê Thành Long (để báo cáo);
- Ban Công tác đại biểu;
- Văn phòng Quốc hội;
- Các Bộ: Nội vụ, Tư pháp;
- VPCP: BTCN, PCN Cao Huy,
Thư ký Phó TTgCP, Vụ PL;
- Lưu: VT, QHĐP (2)

**TM. CHÍNH PHỦ
TUQ. THỦ TƯỚNG
BỘ TRƯỞNG BỘ TƯ PHÁP**

Nguyễn Hải Ninh
Nguyễn Hải Ninh